

Aile İçi Şiddetin (Lise) Öğrencisinin Akademik Başarısı Üzerindeki Etkisi

The Effect of Domestic Violence on (High School) Student's Academic Success

ÖZET

Bu araştırma, aile içi şiddet görme durumlarının, lise öğrencilerinin akademik başarısı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada veri analizi yapılırken içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu olarak İzmir ili Karşıyaka ilçesindeki lise öğrencileridir. Görüşme yapılan kişi sayısı 10'dır.

Araştırma sonuçlarına göre; Şiddeti öğrencilerin, kaba kuvvet yani fiziksel olarak algıladıkları, aile içinde istenmeyen bir davranış gösterdiklerinde öğrencilerin çoğunluğunun cezalandırıldıkları, öğrencilerin anne ve babalarının birbirine sözel şiddet uyguladıkları, şiddetin kaynağının karşıdakini dinlememek, öfke ve sevgisizlik olduğu, en çok annelerinden şiddet gördükleri ve aile içi şiddetin akademik başarıya olumsuz olarak etkileyerek, öğrencilerin ders çalışmasını ve sınavlarını olumsuz etkilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile, şiddet, aile içi şiddet, okulda şiddet.

ABSTRACT

This study was conducted to examine the effect of domestic violence on the academic achievement of high school students. Qualitative research methods were used in the research. Content analysis technique was used while analyzing data in the research. The study group of the research is high school students in İzmir province Karşıyaka district. The number of people interviewed is 10.

According to the research results; Violence is perceived by students as brute force, that is, physically, most of the students are punished when they show an undesirable behavior in the family, students' parents use verbal violence against each other, the source of violence is not listening to the other person, anger and lovelessness, violence from their mothers most, and domestic violence It is seen that it has a negative effect on students' study and exams.

Keywords: Family, violence, domestic violence, violence in school

GİRİŞ

Problem Durumu

İnceleme yapıldığında hemen hemen çoğu insan şiddete tanıklık etmiştir. Şiddete en çok maruz kalanlardan biri de çocuklar olmuştur. Ailede şiddet gören ya da maruz kalan öğrencilerin bu durum eğitim hayatını olumsuz yönde etkilemektedir. Şiddet nedeni ile okula devam eden öğrenciler için bu durum psikolojik ve sosyal gelişmelerinin önünde koca bir engel olarak karşılırlarına çıkmaktadır. Bunun dışında, öğrencilerin yaşadığı bu sorunlar gelecekteki yaşantısında bunlardan ötürü sıkıntı yaşamasına neden olabilmektedir. Çocuğa yönelik şiddet farklı şekillerde olabilmektedir (Polat, 2001, Akt. Yağışan N. Ve ark.).

Şüphesiz ki aile toplumdaki en önemli yapı taşıdır. Çocuk bütün yaşamı boyunca sahip olacağı değerleri ilk olarak ailesinden alır. Bundan dolayı çocuk ebeveynin tarafından özenli olacak şekilde yetiştirilir büyütülmesi gerekir. Eğitim bireyde istendik davranışların belli programlar merkezinde değiştirilmesini sağlamaktır. Öğrenciler ailede özenli olarak büyütüldükten sonra, eğitim hayatının da sağlıklı bir şekilde olabilmesi için öğrencilerin bir arada uyumlu bir şekilde ilişkiler kurması gereklidir. Ne yazık ki günümüzde öğrencilerin eğitim öğretim yaptıkları ortam bu özelliklerden yoksundur. Öğrencinin temel ihtiyacı olan kendini güvende hissetmesi gerçekleşmediğinden öğrenciler gerek akranları gerek okul yönetimi ile sağlıklı ilişkiler kuramamakta saldırgan tavırlar sergilemektedir (Yaman, Eroğlu, & Peker, 2011, Akt. Yağışan N. Ve ark.).

¹ Okul Müdürü, , Bucak Vilayetler Hizmet Birliği Anaokulu Burdur, Türkiye ORCID NO: 0000-0002-7156-0123

² Müdür Yardımcısı, Saadet Tülkay, Bucak Oğuzhan Mesleki Teknik Anadolu Burdur, Türkiye ORCID NO: 0000-0002-5228-8670

³ Özel eğitim öğretmeni, Fatin Rüştü Zorlu İlkokulu Ankara /Türkiye ORCID NO: 0000-0003-3716-5442

⁴ Okul Müdürü, Hatipli ortaokulu Burdur, Türkiye

⁵ Okul Müdürü, Tatvan Van Gölü İlkokulu Bitlis, Türkiye ORCID NO: 0000-0002-8623-8567

⁶ Müdür Yardımcısı, Fatih Sultan Mehmet İlkokulu, Çorum, Türkiye ORCID NO: 0000-0003-2461-1554

Figen Çalışkan Bütün ¹

Saadet Tülkay ²

Canan Bozdemir ³

Hakan Kılıç ⁴

Şahin Ballıkaya ⁵

SümeYra Yabacı ⁶

How to Cite This Article

Çalışkan Bütün, F., Tülkay, S., Bozdemir, C., Kılıç, H., Ballıkaya, Ş. & Yabacı, S. (2023). "Aile İçi Şiddetin (Lise) Öğrencisinin Akademik Başarısı Üzerindeki Etkisi" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:108; pp:5686-5695. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sss.68289>

Arrival: 10 January 2023

Published: 28 February 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Aile içi şiddetin nedenlerini anlamak için bireyin yakın çevresi ile psikolojik yapılar arasındaki ilişkiyi ve sosyal çerçeve göz önüne alınmalıdır. Bu nedenle, ailenin kendisi ve kendi dışındaki kültürel ve toplumsal mücadele, şiddeti anlamaya yönelik çabaya dahil edilmelidir. Şiddete maruz kalmış insanların çocukluğunu soruştururken, bunların ilgisiz biçimde genişlediği ve ailelerine karşı yaygın şiddete maruz kaldığı ortaya çıktı. Kötüye kullananlar genellikle kendi geçmişinde şiddet olaylarına sahiptir. Kötüye kullanımı olan bireylerin madde kötüye kullanımı ile tanımlanan kişilik bozuklukları veya psikiyatrik bozuklukları olanlarda daha sık bulunduğu tespit edilmiştir. Bireyler arası dinamikler de aile içi şiddeti etkileyen faktörlerdir. Bunlar; Düşük düzeyde evlilik doyumu, bireylerin agresif hareketleri, ideolojik, ırksal ve dini farklılıklar, özellikle kadın mesleğinde diğerlerinden daha iyi olan bir evlilik, daha fazla gelir, iletişim eksikliği (özellikle çocuklarda ve yaşlılarda) , Evlilik üzerine aşırı bağımlılık, zayıflıktır. Ev içi şiddette çevresel stresörlerin rol oynadığı düşünülmektedir.

Aile içi şiddet riski araştırmaları, özellikle şiddetin görüldüğü toplumlarda ve ilişkilerde şiddetin en normal kabul edildiğini göstermektedir. Bu tür toplumlarda şiddetin kullanımı toplumsal olarak kabul edilebilir. Bu bulgu, farklı kültürlerde, çatışmalarda ya da siyasi mücadelelerde şiddetin yaygınlaştığı toplumlarda (Yalım vd, 1999) yürütülen araştırmalarda doğrulanmıştır. Bazı araştırmalarda bu insanlar çocukluklarında dövüldükleri bulundu. Dövülen annelerin kızları da dövülmeye daha eğilimli. Bu şekilde erkekler şiddet uygulamayı öğrenir ve kadınlar şiddet ve saldırgan davranışlarla baş etmeyi öğrenirler (Jewkes, 2002, Akt. Arıkan, 2014).

Aile içi şiddete görsel veya sesli olarak tanık olan çocuklara "sessiz", "unutulmuş" veya "görünmez" kurbanlar denir (Edleson 1999). Bu çocuklar, son yıllarda duygusal istismar kategorisinde değerlendirilmektedir. Şiddete doğrudan maruz kalsalar dahi, istismar edilen veya ihmal edilen diğer çocuklarla aynı türünü gösterirler (Stephens, 1999, Akt. Arıkan, 2014). Aile içi şiddet doğrudan çocukları etkiler. Aile üyeleri arasındaki şiddet, doğrudan şiddete maruz kalsalar da çocukları olumsuz etkilemektedir. Şiddet ortamına maruz kalan çocuk bu olumsuz durumu içselleştirir. Çocuklar özellikle babalarını olumlu bir anlamda güçlü bir kişi olarak görüyorlar. Bu görünüm babayla özdeşleşmeyi sağlar. Ailenin şiddet babası, çocuğun dünyasında bir güven ve sevgi kaynağı değildir; Korku ve öfke kaynağı olun, tutarsız hale gelin, güvenilmez olun. Baba, anneye karşı şiddet uyguladığında onu desteklemiyor, onu utandırıyor, onu hor görüyor. Çocuklar şiddetli baba imajı ile aileyi ilgilendiren ve çocuğu seven baba imgesi arasındaki değişikliklere uyum sağlamak zordur. Bu durum, çocukların şiddete yatkın bir şekilde büyümelerine neden olur. Çocukluk çağında şiddetle büyüyen bireylerin öfkelerini hatta istek ve ihtiyaçlarını dahi ifade edemeyecekleri ve genellikle haklarını savundukları görülmektedir. Evdeki saldırgan tutumlarına rağmen tekrar tekrar kendi hayatlarını istedikleri gibi yönetemeyen pasif kurbanlar şeklinde görülürler (Vahip, 2002, Akt. Arıkan, 2014). Annesi şiddet uyguladığında, annesi dövüldükten sonra bile istismar devam eder. Bu çocuklar yardıma ihtiyacı olan yaralı, çürük bir anneye bakmak zorundalar. Bu fiziksel bakımla ya da ihmal ile sınırlı değildir, çünkü şiddetli anne yeterli annelik yeteneklerini kaybeder. Çalışmalar kadınların dövülmesindeki psikiyatrik bozuklukların en basit depresif olduğunu göstermiştir (Yüksel ve Kayır, 1986, Akt. Arıkan, 2014). Çocuğun duyguları bu ortamdaki havada içselleşecektir. Dahası, depresif bir anneden psikolojik ayırım ve bireysellik çocuk için iki zorluk ortaya koymaktadır. Birincisi, yeterince tokluğa erişemeyen çocuk, ne bekleyeceğini bilmeden annesine yapıştır. İkincisi, kendine güvenen annesini kendi yoluna bırakamaz, suçludur. Suçluluk kaynaklarının biri, çocuğun yeterince tatmin edilmesini önleyen, anneye yönelik saldırganlıktır. Çocuğun, travma geçiren annede hissettiği saldırganlığı üstlenebilmesi çok zordur. Bu nedenle, çocuk, yaşı ve gelişimine göre, saldırganlığından boşanmaya, baskıda bulunmaya veya kaçmaya çalışacaktır.

Bu noktalardan yola çıkarak bu araştırmada “aile içi şiddetin lise öğrencisinin akademik başarısı üzerindeki etkisi” ile ilişkisi olup olmadığının cevabı aranacaktır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, aile içi şiddet görme durumlarının, lise öğrencilerinin akademik başarısı üzerindeki etkisini incelemektir.

Alt problemler olarak;

- ✓ Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo demografik Özellikleri nasıldır?
- ✓ Aile içi şiddet ile ilgili verilen cevapların dağılımı nasıldır ?
- ✓ Çocuğa Yönelik Şiddet ve Başarı Durumu Arasında nasıl bir ilişki vardır ?
- ✓ Aile İçi Şiddet İle ;
 - a) Cinsiyet Arasındaki İlişki,
 - b) Okuldaki Başarı Arasındaki İlişki,
 - c) Aile İçinde Yaşanan Olumsuzlukların Okul Hayatını Etkileme Durumu Arasında nasıl bir ilişki vardır ?

Sayıtlar

- ✓ Araştırma için seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.
- ✓ Araştırmada öğrencilerin anket sorularını içtenlikle cevaplayacakları varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma,

- ✓ 2020/2021 Eğitim-Öğretim yılında İzmir ili Karşıyaka ilçesinde bulunan lise öğrencileri ile sınırlıdır.
- ✓ Veri toplama aracı olarak kullanılan kişisel bilgi formu ve görüşme formu ile sınırlıdır.
- ✓ Bu nedenden dolayı, araştırma bulgularının yorumunda ve sonuçların genellemesinde bu sınırlılıkların göz önünde bulundurulması gereklidir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE**Aile ve Çocuk**

Aile anne-baba, çocuk ve bunların kan bağıyla bağlı bulunduğu diğer akrabalarından oluşan sosyal bir guruptur. Aile ile çocuk arasında sevgi, saygı, özveri, yardımlaşma gibi değerlerin ve ilişkilerin olduğu bir yerdir (Şişman, 2013, Akt: Gök, 2009).

Şüphesiz ki aile toplumun en küçük yapı birimidir. Aile çocuğun davranışlarının biçimlendiği ilk ve en önemli yerdir. Öğrenci eğitim öğretim hayatına başlamadan zamanının en önemli gelişim ve büyümesinin önemli bir kısmını aile içinde geçirir (Çelik, 2008). Yani, çocuk hayatı boyunca temel alacağı değerleri ebeveynlerden alır. Bu nedenle ebeveynler çocuklarına gerekli ilgi ve özeni vermekle yükümlüdür (Taşdan, 2009).

Aile İçi Şiddet Kavramı

Aile içi şiddet, hemen hemen tüm kültürlerde, sınıflarda, eğitim, gelir düzeylerinde, etnik kökenlerde ve yaş sınırlarında bulunan bir olgudur. Bu ilişkiler genellikle her biri diğerini kontrol altında tutmak içindir. Türkiye'de yeterli veri bulunmadığından kadının aile içi şiddete maruz kalma oranını tam olarak tespit etmek zordur. Aile içi şiddet genellikle güvenlik, utanç, korku ve farkındalık eksikliği gibi nedenlerle bildirilmemektedir.

Aile içi şiddette şüphesiz, en önemli faktör, aile üyelerinin ailenin eğitim rolünü yeterince üstlenememesidir. Ebeveynlerin yeterli bilgi ve kültür almadıklarından bu değerleri çocuğa aktarırken ebeveynler aldıkları eğitim, bilgi ve davranışları yeniden yapılandırarak aktarıyorlar. Bu döngü toplumdaki ailenin etkisinin ne denli olduğunu gözler önüne koymaktadır. (Battal, 2008).

Sonuç olarak; şiddet, bireysel ve toplumsal faktörlerle ilgili bir olgudur. Aile içinde şiddet varsa, çocuk da bunun tam tersi olmayacaktır. Aile içi şiddet, aile içi ilişkilerin yakınlığı ve aile içi şiddetin meşruiyetinden dolayı zor olan bir şiddet biçimidir. Sonuç olarak, şiddetin diğer tarafta oluşturduğu, şiddetin şiddetlenmesine ve şiddetin çözümüne neden olan, suç temelli aile içi şiddetin gizleneceği ihtimalinin artması, daha fazla şiddete yol açma ihtimali artmaktadır (Can, 2010).

Tarihsel Süreçte Çocuk ve Şiddet

Çocuğa şiddetin geçmişi antik döneme kadar uzanır. Amerika Birleşik Devletleri'nde ve sonrasında tüm Avrupa ülkelerinde bu konu çalışı ve toplum tarafından ilgi odağı haline gelmiştir (Polat, 2001).

Ebeveynler ve toplum tarafından uzun yıllar boyunca işlenen şiddet, 'aile mülkiyeti' iddiasıyla gözardı edildi. Şiddet, 20. Yüzyılda çevreden gelen bireysel ve toplumsal düzeyde kabul edilemez olarak görülmeye başlanmaz. Şiddete yönelik tutumlar şiddetin kapsam ve sınırlarını belirlemiştir. Böylece, her türlü olumsuzluk çocuğun şiddet kapsamı da dahil olmak üzere ruhsal ve fiziksel gelişimini engeller (Cengiz, 2008).

Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddet

Okulda, evde, sokakta ve toplumun farklı yerlerinde şiddet ve şiddete maruz kalan çocuklar çoğunlukla şiddetin ve bazen de kurbanların yakın tanıklarındır (Solak, 2007). Çocuğa karşı şiddetten söz ederken, 'çocuk istismarı' kavramı kullanılır. Çocuk istismarının tanımı kültürlere göre değişir. Bunun nedeni ise; Farklı kültürlerde çocuklara bakmak farklıdır. Bu nedenle, çocuğun farklı kültürlerde suiistimal ettiği şeyleri ve hangi davranışları kapsadığını tanımlamalıdır. Afrika'da yaşayan kızlar, yüzlerini güzelleştirmek için yüzlerce kesici aletle yaralandı. Çocuk köklerini kazanmak, çocuk köklerini değiştirmek, çocuk kökenlerini değiştirmek. (2007). 'Çocuk istismarı', çocukların gelişimini ve çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen her türlü eylemdir (Akyüz, 2012). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 19. maddesi çocuk istismarı, ihmal ve önlemeyle ilgilidir. Devlet, çocuğu çocuğun bakımından sorumlu olan her türlü kötü muameleye karşı korumakla

yükümlüdür. Çocuk istismarını 5 kategoride sınıflandırmak mümkündür. Bunlar kötüye kullanımı ile asimile olmuş ve duygusal olarak çekimsiz kalmıştır (Özdemir, 2012).

Çocuğun Şiddete Tanık Olması

Şiddetin yeri, ev ortamının bulunduğu yerdir. Bu, evdeki çocuklar şiddet tanıklarına olur ve açlığa neden olursa olumsuz etkiler yaratır. Yapılan araştırmalara göre, şiddetle evde tanık olan çocuklar agresif olma eğilimi gösterirler. Çünkü ciddi acı çeken annelerini görürler, kendilerine ait olan her şeye teslimiyet kabul ederek başka yollarla davranmazlar (Karhan, 2010). Ebeveynlerinin yaşadığı şiddete tanık olan çocuklar daha fazla suistimal riski altındadır (Polat, 2001).

Ailede şiddete maruz kalan çocuklar çevreye duyarsızlık, yeme bozuklukları, istismar, kaygı, korku, konuşma sorunları, karın ve baş ağrısı, bulantı, düşük akademik başarı ve güvenin azalması gibi kendilerini güvende hissetmektedir (Taşdan 2009).

Aile İçi Şiddetin Türleri ve Yaygınlığı

Şiddet ve Sağlık Dünya Raporunda Şiddet, kişinin eylemidir. 3 geniş kategoride sınıflandırılmıştır. Buna göre; Üç çeşit şiddet, toplu şiddet var.

Bir erkeğin bir kadına uygulanan şiddet olduğu düşünülmektedir. Aile içi şiddet genel olarak "bir bireyin yaşamının, bedeninin, psikolojik bütünlüğünün veya bir aile içindeki özgürlüğün yürürlüğe girmesi veya tehlikeye atılması tehlikesi" olarak tanımlanabilir (Stewart ve Robinson, 1998, s.83).

Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'nde (1992) genel olarak kadınlara yönelik şiddet "cinsel ya da üreme zararları da dahil olmak üzere bir kadına fiziksel, cinsel ya da psikolojik zarar tehdidi" olarak ifade edilmiştir. Acil durumlarda, Her türlü şiddet eylemi temelinde tanımlanmaktadır "(Yasama, Yıldırım, 1998). Bu genelleme ailenin ev içi şiddet bağlamında kadınlara yönelik erkek müdahalesi ile değerlendirilecektir; Kadın, cinsel ilişkiye girmek istemiyorsa, evde çalışmak, ailede ve arkadaşlarıyla görüşmemek, çalışmak ve okumak, nefret ve istismara maruz kalmak, aşağılanma olayı yaşamak zorunda kalırsa; Çerçeve (Yıldırım, 1998). Fiziksel olarak güçlü, kontrolü kısıtlamak, cezalandırmak, korkutmak, sunmak ve adamınızın bir gösterisini sunmak (Yıldırım, 1998).

Risk faktörleri

Çocukluk ve Şahitlik Döneminde Aile İçi Şiddete Maruz Kalma; Ailenin aile içerisindeki şiddet olaylarını önleme ya da engelleme ilk önce ortaya çıkaran risk faktörlerini belirlemeyi gerektirir. Eşler arasındaki şiddeti, bireyin aile geçmişinde şiddetin varlığına bağlayan birçok çalışma bulunmaktadır. Örneğin, Bandura (1973, 1977) modelden öğrenerek bu ilişkiyi açıklar. Toplumsal öğrenme teorisine göre, "kadınlara yönelik şiddet, mücadeleye öğrenilen bir cevaptır". Şiddet, stresle başa çıkmanın bir yolu olarak, bir model olarak, ebeveynler arasında tanık olarak veya şiddet hedefi olarak öğrenilir. Bazı araştırmalar, eşleri tarafından fiziksel olarak istismar edilen kadınların% 25 ila% 75'inin çocukken fiziksel veya cinsel istismar öyküsü olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, tanık oldukları erkeklerin eşleri üzerinde fiziksel saldırı olasılığı, benzer deneyime sahip olmayan erkeklerinkinden üç buçuk kat daha fazla bulunmuştur (Astin, Lawrence and Foy, 1993, Fonagy, 1999, Gelles, 1976, Synder And Fruchtman, 1981).

Bu sonuçlar annesi ile babası arasında yaşanan maruz kalmış çocuğun şiddetli "agresif" baba-anne ile kolayca tanımlandığını ortaya koymaktadır (Kalmuss, 1984, Stewart ve Robinson, 1998; Onu babasıyla birlikte pozitif olarak tanımlama eğiliminde olmasına rağmen öfke ve korku kaynağı olarak görse de, dolaylı olarak öfke ve saldırganlık yoluyla çözümlenebileceğini öğrenecek Psikanalitik bakış açısı, endişeli bir bağlantının abartılı olduğunu belirtiyor. Şiddet içermeyen, çocuklukta istismar ve çocuk hayatında bir baba figürünün bulunmaması gibi unsurların sonuçlanmasına yol açmıştır (Fonagy, Target, Steele ve Steele, 1997b; Fonagy, Target, Steele, Leigh, Tlevinson ve Kennedy, Bowlby (1980), ihtiyaçlarına yeterli tepki vermeden büyüyen çocukların yetişkinlikte terk etme korkusu yaşadıklarını ve sözel ve fiziksel şiddeti yakın ilişkiden ayrılmanın bir aracı olarak kullandıklarını ileri sürmektedir. Gelecekte kendilerine zarar verebileceklerini düşündükleri ationships. Bununla birlikte, şiddet uygulayan pek çok erkeğin geçmişte aile içi şiddet öyküsü bulunmaması, ebeveynler arasındaki şiddetin tanık olmadığının tek göstergesidir.

Sosyal Destek: Aileyi, arkadaşları veya yakın arkadaşlarını desteklemek ev içi şiddete karşı koruyucu bir faktör teşkil etmekle birlikte, bu desteğin yoksun bırakılması birinin aile içi şiddet yaşama olasılığını artıran bir faktör gibi görünmektedir. Vahşice kurban ek olarak, aynı zamanda şiddet içermeyen kişiden zayıf olan şiddet sahibinin sosyal ortağıdır. (Koss ve Gaines, 1993; Low ve arkadaşları, 2002). Buna ek olarak, şiddetin meydana gelme eğilimi vardır. Buna ek olarak, erkeklerle kadınlar arasındaki eşitsizliğin yaygın olduğu, erkeklerin kadınlardan

üstün olduğu ve kadınların ve erkeklerin katı çizgiyle ayrıldığı toplumların kadın eşleri tarafından istismar edilme olasılığı da arttığı görülmektedir (Jewkes, 2002). Özellikle bir tür aile içi şiddet olan cinsel şiddet söz konusu olduğunda, kadınlar kocalarını dövme için bir hak olarak erkekler tarafından benimsenen geleneksel normlar nedeniyle cinsel olarak şiddete maruz kalmaktadırlar (Gage ve Hutchinson, 2006). Bu bağlamda, ataerkil toplumda şiddetin rolünü oynamak için önemli risk faktörlerinden biri olduğu söylenebilir; Albert, 1996, Parrott ve ailesi karar mekanizmasının ana gövdesinden daha üstün olarak görülmelidir. Zeichner, 2003) Aile içi şiddetin yalnızca aileden değil aynı zamanda toplumsal, ekonomik kadın kadınlardan da olduğunu söylemek mümkündür. (Copenhaver, Lash ve Eisler, 2000, Jennings ve Murphy, 2000, Parrott, 2000).

Son yıllarda dünyada ve Türkiye'de şiddet olaylarına karşı duyarlılık artmaktadır. Bunun sebebi, kitle iletişim araçlarının eskisinden çok daha yaygın hale gelmiş olması olabilir. Medyada, zorbalık haberi genellikle zorbalığa maruz kalmaktadır. Ne yazık ki, haberin ima ettiği gibi, birçok okulda çocuklar akranları tarafından zorbalık davranışlarına maruz bırakılıyor. Son yıllara kadar, çocuklar arkadaşlarıyla dövüldüğünde kimsenin farkına varmadığı ve çocukların sadece yetişkinler (veliler, öğretmenler, müdürler vb.) Tarafından kapsadığı düşünülür. Bununla birlikte, topluluklarda ve ilgili çevrelerde zorbalığın acilen engellenmesi gereken bir saldırganlık olduğu yönünde artan bir hassasiyet olmuştur. Bu hassasiyete paralel olarak, ilgili bilimsel çalışmalar bu konuda yapılmaya başlanmıştır (Çingir & Kepenekci, 2003).

Olweus (1978) zorbalığa maruz kalmayı ifade etmek için başlangıçta mobbing kelimelerini kullandı. Bununla birlikte, okul zorbalık konsepti, grubun bireyin bireye uyguladığı saldırganlığı ve bireylerin saldırganlığını içerdiğini fark ettiğinde mobbing'in bu içeriği tam olarak karşılamadığını ve dönemi kullanmaya başladığını fark etti. Okul zorbalığını tanımlamak için zorbalık (eylemler: Yaman, Eroğlu, & Peker, 2011). Okullarda şiddet, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin son yıllarda yaşadığı en önemli sorunlardan biridir. Çocuğun sosyalleşmesinde ailenin peşinden gelen en önemli kurum okuldur. Öğretmenler, ailenin çocuğu için önemli olan bir rol modelidir. Bu nedenle, okulun ve öğretmenin özellikleri çocuğun davranışı ve kişilikleri üzerinde çok etkili olmasına karşın, zorbalık ve okul faktörleri arasında önemli bir ilişki vardır (Ekşi, 1999, akt: Yaman, Eroğlu, & Peker, 2011).

Türkiye'deki öğrenciler;

- ✓ % 44'ü sözlü,
- ✓ % 30'u fiziksel,
- ✓ % 18'i duygusal
- ✓ % 9'u cinsel taciz davranışlarına maruz kalmaktadır. (Kızmaz, 2006)

Okul ve şiddet davranışı ile ilgili önemli değişkenler aşağıda sıralanmıştır.

- ✓ Düşük akademik başarı.
- ✓ Oku taahhüdünün seviyesi zayıftır.
- ✓ Okul koşulları ve sınıf iklimi.
- ✓ Çeteye katılmak

Olweus (1999) bir öğrencinin bir anda birden fazla öğrencinin olumsuz eylemlerine maruz kaldığını belirtti ve fiziksel ve sözlü eylemlerin grup dışlama, hareket ve zihinsel bozukluk gibi dolaylı eylemler olduğuna dikkat çekildi (akt: Yaman, Eroğlu, & Peker, 2011). Roland (1989) okul zorbalığını "kendisini koruyamayan bireye karşı fiziksel ve psikolojik gücün uzun vadeli ve sistematik bir biçimde kullanılması" olarak tanımladı. Begas (1995) zorbalığa "bireyi kendisini savunamayan kişiye zarar verme arzusu" olarak tanımlar. Rigby (2002), zorbalık, bu arzuyu tatmin etmek için fiziksel veya psikolojik olarak kendilerine bağımlı veya kişilere zarar veren kişilere tekrarlayan bir rahatsızlık verdiğini belirtti. (Akt: Yaman, Eroğlu, & Peker, 2011). Pişkin (2002) literatürdeki tanımları inceledikten sonra okul zorbalığını şöyle tanımladı: Bir veya daha fazla öğrencinin kendinden daha zayıf öğrencilere karşı kasıtlı ve sürekli rahatsız edici davranış sergilediğini ve kurbanın kendisini koruyamayacak bir saldırganlık türü olduğunu belirtti. Okul, sözlü, söylenti yayma, can sıkıcı, taklit etmek, alay oynamak, dolaylı olarak zorlamak ya da zorlamak gibi soyutlama gibi davranışlar gibi zorbalık, tekme, tokatlama gibi fiziksel olabilir (bir gruptan soyutlama gibi) arkadaşlar. Bu zorbalık olaylarını ve şiddet görmezden gelme olaylarını bir araya getirerek artacaktır. Araştırmanın sonuçları, okullarda şiddetin ciddi olduğunu gösteriyor. Okulun temel görevlerini sadece öğrencilerine güvenli bir ortam sağlayarak yapabileceği açıktır.

Yurtiçinde Ve Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Türkiye'de şiddete maruz kalanların% 90'dan fazlası kadınlar ve çocuklar. Aile içi şiddetin sadece ev içi dinamikler değil, aynı zamanda sosyolojik, yasal ve politik olduğu düşünülürse, kadın-erkek ayrımcılığına sebep olan ve bağımlı olan mekanizmalardan kaynaklanan dinamiklerin de var olduğu kabul edilmektedir Erkeklerde (Kemerli,

2002). Yapılan araştırmalarda, çocukların günde% 25, haftada% 25 oranında dövüldüğü belirlendi. Buna göre, her dört çocuğun birisi haftada bir dövülüyor. Eğitim kullanım sıklığının% 85'e ulaştığı bildirilmektedir (Polat, 2001).

Türkiye'de okullarda zorbalık yaygınlığına ilişkin çalışmalar diğer ülkelerdeki çalışmalarda da benzer sonuçlar vermiştir. Son 10 yıldır okul zorbalığı Türkiye'deki araştırmacıların odak noktası haline gelmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonu (2007) tarafından yapılan bir ankette, son üç aylık ve bir aylık dönemde lisede öğrenim gören öğrenciler incelenmiş ve ergenlerin% 19'u son üç ayda ve% 14'ü Geçen ay şiddet yaşadınız. Öte yandan, son üç aydaki şiddet olaylarının% 29'u ve son bir aydaki davaların% 25'inin şiddet seviyesine geldiği görüüyor.

Ülkemizde çocuk istismarı üzerine yapılan çalışmalar yetersiz olmakla birlikte, disiplin yöntemleri arasında duygusal ve fiziksel şiddetin yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Kültürel özellikler, gelenekler ve gelenekler Doğal olarak, çocuğu dayak veya dövmek gibi çocuk istismarı olarak düşünölen davranışları kullanın. "Göklerden dayak" ve "Kızı dövmeyen diziyi yenmek" gibi atasözleri iyi (Bingölar, Şimşek ve Ulukol, 2004; aktrist: Tugay, 2008). Çocuğu aborijin istismarında en önemli faktör, halk arasında kültürel inanç inancındaki değişimdir (Kara, 2010).

1998'de araştırma Bulut Vakfı (1996) tarafından yürütölmüştür. Araştırma, Başbakanlık tarafından yürütölmüş, % 45'i ihmal ve sömüröye maruz kalmıştır. Çocukların% 65.72'si fiziksel istismara maruz kalmaktadır. En yaygın sömürö türü fiziksel istismar (Pelendecioğlu & Bulut, 2009). Bu rakamlar göz önüne alındığında, bu rakamlar rapor edilen vakalar olarak elde edilmiş ve gizli durumlara ilave edildiğinde oran daha da artacaktır. Buda, çocuk istismarının yerçekimini ortaya çıkarıyor (Yıldırım, 1999, akt: Yaman, Eroğlu , & Peker, 2011).

Şiddetin en önemli etkisi çocukların bu şekilde ve yürüdükleri şekilde davranılmasıdır. Şiddetin işe yarayacağına inanan çocuklar, gelecekte şiddet ve sömüröye girme ihtimalini arttıracaktır. Babasının annesinin şiddetine tanık olan bir çocuk, bir kadına yönelik şiddetin normal bir davranış olduğunu düşünecektir. Bu fikri benimsemeyen çocuklar, hayatlarında karşılaştukları sorunları şiddetle çözmeye çalışacaklardır. Buna ek olarak, şiddet içeren evlerde büyüyen gençler, madde bağımlılığı, intihar ve evden uzaklaşma en büyük risk altındadır (Polat, 2001).

Demir, Baran ve Ulusoy (2005), çocuğu akranlarına olan güveni, sorunlarını paylaşma, birlikte yaşama, ebeveynleri tarafından sevmek, ev içi şiddet ve güçlü dernekler arasında önemli bir ilişki olduğuna karar vermiştir. Sorunlu aile atmosferinde yaşayan gençlerin akranları ve akrabaları ile olumsuz ilişkileri olduğu ve intihara neden olabilecek birçok olumsuz davranış içinde oldukları bulunmuştur.

Vahip ve Doğanavşargil (2006), evliliklerin% 62'sinde en az bir kez fiziksel şiddet gören hastaların% 63'ünün,% 51'inin çocuklarına fiziksel şiddet uyguladığını tespit etmiştir. Aynı çalışmada, çocuklukta şiddet öyküsü ile eşi tarafından şiddet ve çocuğa karşı şiddet arasında belirgin bir ilişki olduğu sonucuna varıldı.

Ailede yaşayan kadınların görüşüne ilişkin Güler, Tel ve Tuncay (2005) sonuçlarına göre en çok risk altında olan birinci grup ve ikinci grup% 32.5 ile çocuktur.

Sallangöl (2012), aile içi şiddetin erkek şiddet suç davranışına etkilerini araştırmıştır. Bulgulara göre, intihara yöneltilen çocuklar ailenin şiddet mağduru ya da şahidi. Buna göre, aile içi şiddet ve şiddet içermeyen kişilerle fiziksel, cinsel, duygusal istismar ve istismar altındaki duygusal ihmal alt ölçekleri arasında yönelim yönü ve dışa yönelim sorunları bakımından önemli bir fark bulunmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada "Aile içi şiddetin lise öğrencisi üzerindeki etkisinin" ne düzeyde olduğu ve karşılaşılan problemleri belirlemek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Karasar'a (1999) göre tarama modeli geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu nedenle araştırma modeli olarak tarama modeli seçilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu İzmir ili Karşıyaka ilçesindeki 10 lise öğrencisi amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak kişi araştırmaya dâhil edilecektir.

Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama aracını tarama modellerinde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme şekli oluşturmaktadır. Araştırmacı tarafından hazırlanan 7 tane soru, belirlenen 10 lise öğrencisine sorulmuştur.

Verilerin Toplanması

Çalışma grubunun mülakat sorularına verdikleri cevaplar, aslına bozmadan orijinal görüşler korunarak araştırmacı tarafından kısaltılması sağlanmıştır. Gizliliği sağlamak amacıyla katılımcı öğrenciler “Ö”, kısaltmaları yapılarak belirtilmiştir.

Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu araştırmada “içerik analizi” yapılacaktır. Analiz sürecinde öncelikle, görüşme kayıtları ve yazılı formlar deşifre edilip çözümlenmeler yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmada “Şiddet deyince aklınıza ne geliyor ?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 1.Şiddet deyince aklınıza ne geliyor ? sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Kaba kuvvet yani fiziksel şiddet uygulamak	4
Küfür	2
Aile içi şiddet	2

Tablo 1’de şiddet deyince aklınıza ne geliyor sorusuna ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların büyük bir bölümü (f = 4) şiddeti, kaba kuvvet yani fiziksel olarak algıladıklarını ifade etmiştir. Öğrencilerin şiddet deyince aklınıza ne geliyor sorusu hakkındaki düşüncelerine ilişkin kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“Kaba kuvvet kullanmak, vurmak, dövmek, fiziksel şiddet uygulamak, öldüresiye dövmek “ (f=4)

“ Küfür edilmesi, argo sözler kullanılması “ (f=2)

“Aile içi şiddet geliyor aklıma.”(f=2)

Verilen bazı cevaplar ise ;

“Sevgiliye uygulanan şiddet, kadına şiddet uygulamak”

2- Araştırmada “aile içinde istenmeyen bir davranış gösterdiğinizde nasıl cezalandırılıyorsunuz?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 2. Aile içinde istenmeyen bir davranış gösterdiğinizde nasıl cezalandırılıyorsunuz sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Ceza alıyorum	4
Annem babam bağırıyor	3
Annem benimle küsüyor	2

Tablo 2’de aile içinde istenmeyen bir davranış gösterdiğinizde nasıl cezalandırılıyorsunuz sorusuna ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların büyük bir bölümü (f = 4) ceza alıyorum diyerek ifade etmişlerdir. Öğrencilerin aile içinde istenmeyen bir davranış gösterdiğinizde nasıl cezalandırılıyorsunuz sorusuna dair kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“ Bu tür durumlarda hafta sonu cezası alıyorum, hafta sonu telefonumu benden alıyorlar, davranışım düzelene kadar isteklerimi yapmıyorlar, babam futbol oynamama izin vermiyor ceza olarak “ (f = 4)

“Annem, babam bağırıyor, babam aşırı bağırıyor, annem sinirden çıldırıyor ve bağırıyor”(f=3)

“Sinirlenen annem benimle küsüyor, annem küsüp ağlıyor. “ (f=2)

Verilen diğer cevap ise;

“ Annem, babam benimle konuşup neden yaptığımı soruyorlar.”

3. Araştırmada “Anne ve babanız birbirine sözel ve fiziksel şiddet uygular mı?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 3. Anne ve babanız birbirine sözel ve fiziksel şiddet uygular mı? sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Annem, babama bağırır	3
Babam anneme bağırır	3
Arada bir sinirlenirler ve bağırır	2

Tablo 3’de, anne ve babanız birbirine sözel ve fiziksel şiddet uygular mı sorusuna ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların bir bölümü (f = 3) annem, babama bağırır, bir bölümü ise (f=3) babam, anneme bağırır, bir bölümü ise arada bazen sinirlenir ve birbirlerine bağırır olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin anne ve

babanız birbirine sözel ve fiziksel şiddet uygular mı sorusu hakkındaki düşüncelerine ilişkin kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“Annem babama bağırır hep. Annem daha sinirlidir babama bağırır hep, bir kere de tokat attı. Annem susmadan bağırır.” (f=3)

“Babam çok sinirlidir bağırır susmaz sinir anında. Babam bağırır hatta kumandayı anneme fırlattı, babam çok küfür eder.” (f=3)

“Arada bir sinirlenirler. Bazen seslerini yükseltirler.” (f=2)

Verilen diğer bir cevap ise;

“ Hayır “ olmuştur.

4. Araştırmada “Anne ve babanız size daha çok ne tür cezalar veriyor?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 4. Anne ve babanız size daha çok ne tür cezalar veriyor ? sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Bir süre küsüyorlar ve isteklerimi yapmıyorlar	4
Caza vermiyorlar, nasihat ediyorlar	2
Telefonu yasaklıyorlar	2

Tablo 4’de Anne ve babanız size daha çok ne tür cezalar veriyor ? Sorusuna ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların büyük bir bölümü (f = 4) Annem ve babam benimle bir süre küsüyorlar ve isteklerimi yapmıyorlar şeklinde cevap vermiştir. Öğrencilerin, anne ve babanız size daha çok ne tür cezalar veriyor? Sorusu hakkındaki düşüncelerine ilişkin kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“Annem küser ve konuşmaz bir süre, babam çok sinirleniyor benimle uzun süre konuşmuyor hiçbir isteğimi yapmıyor, istediğim şeyi almıyorlar “ (f=4)

“Ceza vermiyorlar bol nasihat ve bazen azarlanıyorum “ (f=2)

“Telefonumu alıyorlar, arkadaşlarımla konuşmamı yasaklıyorlar, hafta sonları telefonumu alıyorlar “ (f=2)

Verilen diğer cevaplar ise ;

“Harçlıklarımı kesiyorlar, dışarı çıkmamı yasaklıyorlar”

5. Araştırmada “Size göre şiddetin kaynağı nedir ?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 5. Size göre şiddetin kaynağı nedir? Sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Karşıdakini dinlememek	2
Öfke ve sevgisizlik	2
Anlaşmazlık, geçimsizlik	2

Tablo 5’de Size göre şiddetin kaynağı nedir ? Sorusuna ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların bir bölümü (f = 2) karşıdakini dinlememek, bir bölümü (f=2) öfke ve sevgisizlik, bir bölümü de (f=2) anlaşmazlık, geçimsizlik olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin şiddetin kaynağına ilişkin kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“ Karşıdakini dinlemiyorlar ve empati yapmıyorlar“ (f=2)

“ Çok öfkeli ve yeterince sevgi dolu değiller” (f=2)

“ Aramızda genellikle geçimsizlik ve anlaşmazlıktan kaynaklı oluyor”

Verilen diğer bazı cevaplar ise;

“ Önyargılı olmak, aşağılık kompleksi, cahil olmak ve güvensizlik”.

6. Araştırmada “Şimdiye kadar kimlerden şiddet gördünüz?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 6. Şimdiye kadar kimlerden şiddet gördünüz ? sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Annem	3

Tablo 6’de Şimdiye kadar kimlerden şiddet gördünüz? Sorusuna ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların büyük bir bölümü (f = 3) şiddet gördüğü kişiyi annem olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin şimdiye kadar kimlerden şiddet gördünüz? sorusuna ilişkin kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“Ben annemden şiddet gördüm” (f=3)

Verilen diğer cevaplar ise;

“.Dedem, sınıf arkadaşım, kuzenim, dayım, hiç şiddet görmedim, babam, erkek arkadaşım tokat attı”

7. Araştırmada “Aile içi şiddetin akademik başarıya etkisi nedir?” sorusuna dair görüşler şu şekilde ifade edilmiştir.

Tablo 7. Aile içi şiddetin akademik başarıya etkisi nedir ? sorusuna ilişkin bulgular

Görüşler	f
Ders çalışmamı ve sınavlarımı olumsuz etkiliyor	7
Yaşamadığım için bilmiyorum	3

Tablo 7’de aile içi şiddetin akademik başarıya etkilerine ilişkin katılımcı görüşleri ele alınmıştır. Buna göre katılımcıların büyük bir bölümü (f = 7) ders çalışmamı ve sınavlarımı olumsuz etkiliyor şeklinde ifade ederken diğer bir bölümü ise (f=3) yaşamadığım için bilmiyorum şeklinde ifade etmiştir. Öğrencilerin aile içi şiddetin akademik başarıya etkileri hakkındaki düşüncelerine ilişkin kendi ifadelerinden birkaçı aşağıda verilmektedir:

“Sinirlenip ders çalışmak istemediğim oluyor, duygusal yönden etkilendiğim için dersi dinleyemiyorum, ev ortamı huzursuz olduğu için sınava çalışmıyorum, evde ders çalışma ortamımı kötü etkiliyor, sinirden uyuyamıyorum derslerde uykum geliyor.” (f = 7)

“Şiddet görmediğim için yorum yapamam, yaşamadığım için bilmiyorum “ (f=3)

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın yapıldığı lise öğrencilerinin verdikleri cevaplara göre elde edilen bulgular şu şekildedir;

Şiddeti öğrencilerin, kaba kuvvet yani fiziksel olarak algıladıkları, aile içinde istenmeyen bir davranış gösterdiklerinde öğrencilerin çoğunluğunun cezalandırıldıkları, öğrencilerin anne ve babalarının birbirine sözel şiddet uyguladıkları, anne ve babaların çocuklarına ceza vermek istedikleri zaman, öğrenciyle bir süre küstükleri ve onların isteklerini yapmadıkları, bazı ebeveynlerin ceza vermeyerek nasihatta buldukları ve bazılarının da telefonu yasakladıkları, şiddetin kaynağının karşıdakini dinlememek, öfke ve sevgisizlik olduğu, en çok annelerinden şiddet gördükleri ,dedesi, sınıf arkadaşı, kuzeni, dayısı, babası ve erkek arkadaşının da tokat attığı ve aile içi şiddetin akademik başarıya olumsuz olarak etkileyerek, öğrencilerin ders çalışmasını ve sınavlarını olumsuz etkilediği anlaşılmaktadır.

Ailelerde şiddet faktörünün oluşmasında gelir düşüklüğü, aile bireylerinin eğitim seviyesindeki düşüklük, geçimlerini sürdürmek için yürütmekte oldukları meslekler, psikolojik rahatsızlıklar ve yaşanan sosyo-kültürel çevrenin etkileri bulunmaktadır. Aile içerisinde yaşamakta olan öğrencilerin bu şiddetten olumsuz etkilenmemeleri imkansızdır. Aile içi şiddet eğitim hayatları başta olmak üzere çocukları birçok yönden etkisi altına almaktadır. Akademik başarının düşüş göstermesi de bu etkilerden birisidir.

Yapılan araştırmalarda aile içi şiddetin temel değişkenlerinin başında düşük gelir seviyesinin geldiği belirtilmektedir. Düşük gelir seviyesine sahip ailelerin çocuklarının bu şiddetten etkilendiklerinin en önemli göstergelerinden birisinin TEOG sınavını kazanan ve Fen Lisesine yerleşen öğrencilerin ailelerinde neredeyse hiç şiddet görmemeleri olduğu belirtilmiştir. Yıldırım ve Kızmaz’ın (2019) yapmış oldukları çalışmada elde edilen bulgular bu durumu desteklemektedir.

Aktaş’ın (2006) ailenin bireylerin kendilerini en güvende ve huzurlu olduklarını düşündükleri yer olduğu, insanların en temel ihtiyaç ve gereksinimlerini karşıladıkları, ruh ve vücut sağlıklarını koruma altında tuttukları aynı zamanda da şiddet unsurunu ilk olarak tanıdıkları ve meydana gelmesine ilk olarak şahitlik ettikleri yer olarak aileyi işaret etmiştir. Çocukların aile içinde yaşadıkları şiddet kişiliklerinin olumsuz olarak gelişmesine meyil verecek ve bu davranış kalıplarında oluşan bozukluk okulda başarının ortaya çıkmasına engel olacaktır.

Ailelerinde şiddeti gören, tanıyan ya da direkt olarak maruz kalan çocuklar, eğitim başta olmak üzere bir çok alanda motivasyon problemleri yaşarlar, bu problemler eğitim alanındaki performansla olumsuz yönde yansır. Umar’ın (2012) okuldaki akademik başarıdaki azalmanın nedenlerinin birisi de aile içi şiddet sebebiyle yaşamakta olan zihinsel özürler ve duygusal örselenmelerdir şeklindeki açıklaması bu durumu açıklamaktadır.

Öneriler

Çocukların anne babalarının birbirine sözel şiddet uygulama alışkanlığının azaltılması gerekir. Hiç değilse çocukların yanında birbirlerine gerek sözel ,gerekse de fiziksel şiddet uygulanmamalıdır. Çocuklara, anne-baba

tarafından fiziksel ve sözel şiddet uygulanmamalıdır. Çünkü çocuklara uygulanan şiddet, çocukların okul başarısını da olumsuz olarak etkilemektedir. Aile içinde yaşanan olumsuzlukların azaltılması gerekmektedir. Çocuklara anne ve babanın sert davranmaması gerekir.

KAYNAKÇA

- Arslan, D. (1998). *Aile İçinde Kadına Yönelen Şiddet ve İstanbul Kadın Misafirhanesi*. Uzmanlık Tezi. İstanbul.
- Çetiner, G. (2006). *Aile İçi Şiddet Yaşayan Kadınlarda Cinsel Sorunlar ve İntihar Olasılığı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ekşi A. (1999). *Psikiyatrik Açından Çocuk ve Adolesan İntiharları*. İ.y.e Aysel Ekşi (Ed.) Ben Hasta Değilim. Nobel Tıp Kitabevleri. İstanbul.
- Güler, N., Tel, H., & Özkan Tuncay, F. (2005). Kadının Aile İçinde Yaşanan Şiddete Bakışı. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* , 27 (2), 51-56.
- Gümüş, S. Y. (2011). *Saldırganlık ve Aile İçi Şiddet Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kapıcı, E. G. (2004). İlköğretim Öğrencilerinin Zorbalığa Maruz Kalma Türünün ve Sıklığının Depresyon, Kaygı ve Benlik Saygısıyla İlişkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* , 37 (1), 1-13.
- Kara, Ö. (2010). *Ankara İlinde Görev Yapan Pediatri Asistanları, Uzmanları ve Pratisyen Hekimlerin Çocuk İstismarı ve İhmali Konusunda Bilgi Düzeyleri ve Yaklaşımlarının Karşılaştırılması*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ankara.
- Kemerli, N. (2002). Aile İçinde Kadına Yönelik Şiddet. *Kadına Yönelik Şiddet ve Hekimlik Sempozyumu*. Ankara.
- Pelendecioğlu, B., & Bulut, S. (2009). Çocuğa Yönelik Aile İçi Fiziksel İstismar. *Abant İzzet Baysal Dergisi* , 9 (1), 50-62.
- Polat, O. (2001). *Çocuk ve Şiddet*. İstanbul: Der Yayınları.
- Sallangül B. Alican A., (2012). *Türkiye’de Aile İçi Şiddetle Mücadelede Sığınmaevleri ve Sığınmaevlerinin Unutulan Yüzü: Çocuklar*. Kadına ve Çocuğa Karşı Şiddet Sempozyumu. S: 630.
- Şişman, M. (2013). *Eğitim Bilimlerine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Taşdan, D. (2009). *Çocuk ve Şiddet*. İstanbul: Babıali Kültür Yayıncılık.
- Tel, H. (2002). Gizli Sağlık Sorunu:Ev İçi Şiddet ve Hemşirelik Yaklaşımları. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi* , 6 (2), 1-9.
- TDK (2005). *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük*. 10. Baskı. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları:549.
- Tugay, D. (2008). *Öğretmenlerin Çocuk İstismarı ve İhmaline Yönelik Farkındalık Düzeyleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Turla, A. (2002). Çocuk İstismarı ve İhmali Olgularında Tıbbi Yaklaşım. *O.M.Ü.Tıp Dergisi* , 19 (4), 291-300.
- Ural, B., & Özteke, N. (2010). Okulda Zorbalık (2 b.). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Yağışan N. & Sünbül A. & Yücalan Ö., Makale, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar ve Diğer Bölüm Öğrencilerinin Benlik İmgesi ve Denetim Odaklarının Karşılaştırması.
- Walker L.E.A. (1979). *The Battered Women*. Harper and Row, New York.
- World Health Organization. (2002). *World report on violence and health: Summary*. Geneva
- Yalom ID. (1999). *Momma and the meaning of life*. New York, Harper Collins.
- Yaman, E., Eroğlu, Y., & Peker, A. (2011). *Başaçıkma Stratejileriyle:Okul Zorbalığı ve Siber Zorbalık*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.